

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ความเครียดจากการทำงานและผลการปฏิบัติงานในพนักงานขับรถบรรทุก
เหมืองขุดถ่านหิน

ผู้เขียน นางสาวจันทนา สิทธิกัน

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลอาชีวอนามัย)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

อาจารย์ ดร. วีระพร สุทธากรณ์ ประธานกรรมการ
อาจารย์ ดร. ธาณี แก้วธรรมมานุกูล กรรมการ

บทคัดย่อ

ความเครียดจากการทำงาน เป็นปัจจัยสำคัญที่คุกคามต่อสุขภาพและผลการปฏิบัติงาน การวิจัยเชิงพรรณนาหาความสัมพันธ์ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเครียดจากการทำงาน ผลการปฏิบัติงาน และความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดจากการทำงานและผลการปฏิบัติงานของ พนักงานขับรถบรรทุกเหมืองขุดถ่านหิน จำนวน 84 คน รวบรวมข้อมูลในเดือนเมษายน พ.ศ. 2550 การรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถามประกอบด้วย 3 ส่วน คือ 1) ข้อมูลส่วนบุคคล 2) ความเครียดจากการทำงานและ 3) ผลการปฏิบัติงาน ซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาเท่ากับ 0.88 ทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความเครียดจากการทำงานและผลการปฏิบัติงาน โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อันดับ (Cronbach's alpha coefficient) ได้เท่ากับ 0.81 และ 0.80 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและหาความสัมพันธ์โดยใช้ ไคสแควร์และฟิชเชอร์

ผลการวิจัยพบว่า พนักงานร้อยละ 13.09 จัดอยู่ในกลุ่มที่มีความเครียดจากการทำงานสูง โดยพบว่า พนักงานมีข้อเรียกร้องจากการทำงาน มีการควบคุมหรืออำนาจตัดสินใจในงานและการสนับสนุนทางสังคมอยู่ในระดับสูงร้อยละ 96.40, 79.80 และ 60.70 ตามลำดับ ซึ่งมีประเด็นที่สำคัญคือ ด้านข้อเรียกร้องจากการทำงานในระดับสูง ได้แก่ การรับผิดชอบต่อความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น (ร้อยละ 78.60) ความจำเป็นต้องปฏิบัติตามกฎความปลอดภัย (ร้อยละ 76.20) และ ปริมาณงานที่ได้รับต้องใช้เวลาความสามารถเฉพาะด้านสูง (ร้อยละ 50.00) สำหรับผลการปฏิบัติงาน

พบว่า พนักงานร้อยละ 53.60 มีผลการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับสูง ขณะที่พนักงานร้อยละ 46.40 มีผลการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับต่ำ โดยพฤติกรรมที่อาจกระทบต่อผลการปฏิบัติงาน ได้แก่ การมีเจตนาทำให้งานเกิดความล่าช้าบ่อยครั้ง (ร้อยละ 6.00) มีการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ขณะทำงานบ่อยครั้ง (ร้อยละ 4.80) และมีการออกนอกหน่วยงานในเวลางานโดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชา (ร้อยละ 6.00) ส่วนความเครียดจากการทำงานไม่มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงาน

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าพยาบาลอาชีวอนามัยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรเฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพของพนักงานที่เกิดจากข้อเรียกร้องจากการทำงานสูง โดยเฉพาะพนักงานกลุ่มที่มีความเครียดจากการทำงานสูง ตลอดจนควรหามาตรการในการลดพฤติกรรมที่อาจกระทบต่อผลการปฏิบัติงานโดยรวม

Thesis Title Occupational Stress and Work Performance Among Truck Drivers in Lignite Mine

Author Miss Jantana Sitthikan

Degree Master of Nursing Science (Occupational Health Nursing)

Thesis Advisory Committee

Lecturer Dr. Weeraporn Sutthakorn Chairperson

Lecturer Dr. Thanee Kaewthummanukul Member

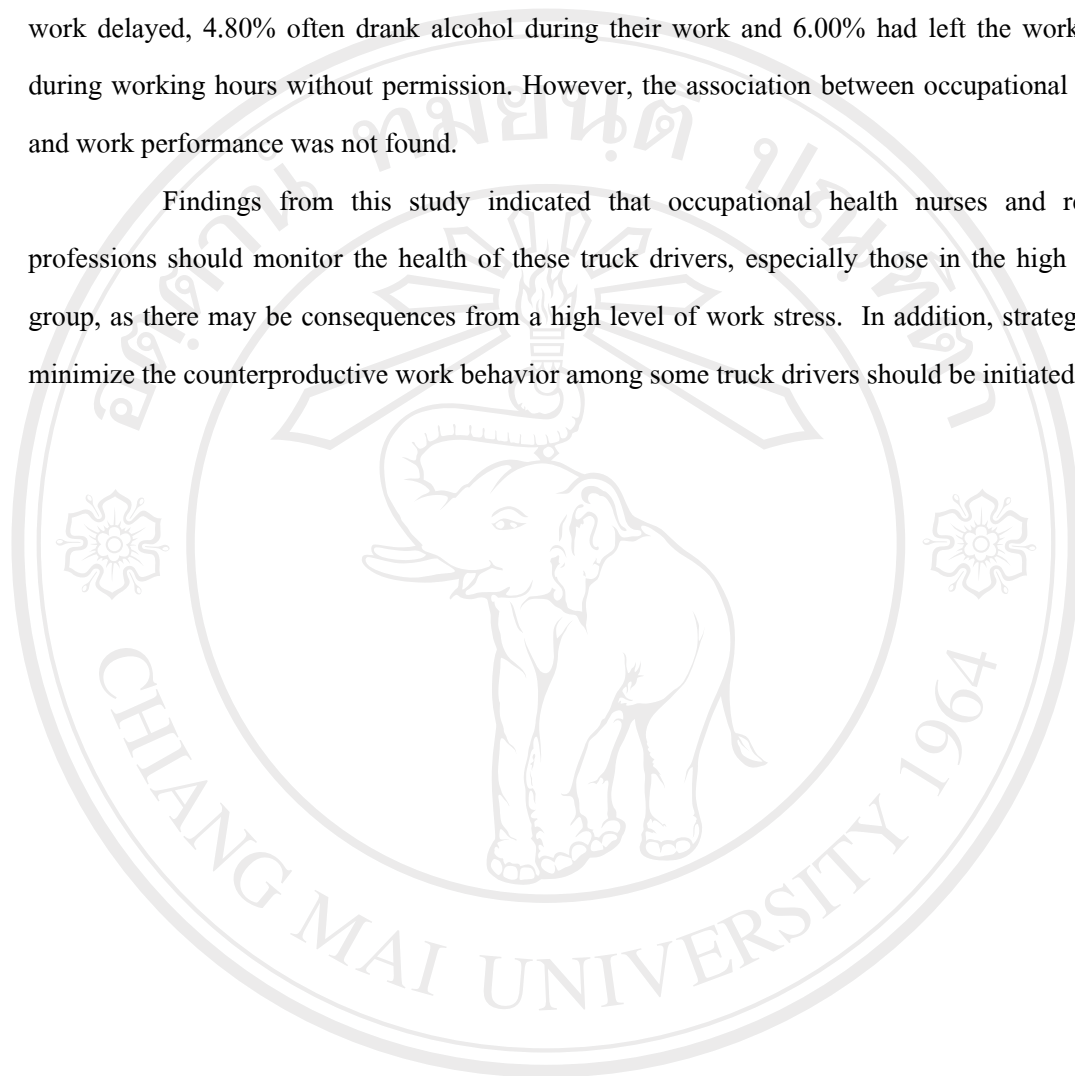
ABSTRACT

Occupational stress is a major hazardous factor that can affect a person's health and work performance. The main purposes of this correlational descriptive study were to examine occupational stress, work performance and the association between occupational stress and work performance among 84 truck drivers in Lignite Mine. Data were collected by using a self-reported questionnaire during April 2007. The questionnaire consisted of three parts: 1) demographic data, 2) occupational stress, and 3) work performance. The questionnaire was reviewed by five experts and obtained a content validity index of 0.88. The reliability of the questionnaire was tested using Cronbach's alpha coefficient, the occupational stress section yielded a value of 0.81. and the work performance section yielded a value of 0.80. Data were analyzed using descriptive statistics, Chi-square and Fisher's exact test.

The results showed that 13.09% of the truck drivers were classified as being a high strain group. Overall, the sample reported having a high level of job demand, job control or decision latitude and social support at 96.40%, 79.80% and 60.70% respectively. The major components of reported job demand were having responsibility for the safety of oneself and others (78.60%), the need for safety law compliance (76.20%), and the need for special skills of work (50.00%). For work performance, 53.60% of the truck drivers had a high level of total

work performance scores while 46.40% had low level scores. The interesting point of the counterproductive work behaviors were that 6.00% of them reported the intention of making the work delayed, 4.80% often drank alcohol during their work and 6.00% had left the workplace during working hours without permission. However, the association between occupational stress and work performance was not found.

Findings from this study indicated that occupational health nurses and related professions should monitor the health of these truck drivers, especially those in the high strain group, as there may be consequences from a high level of work stress. In addition, strategies to minimize the counterproductive work behavior among some truck drivers should be initiated.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved